

Jernbaneverket

Samferdselsdepartementet
v/Knut Juul
P.b. 8010 Dep
0030 OSLO

Henvendelse til: Terje Stømer
Tlf: 22 45 56 01
Faks: 22 45 56 09
E-post: stom@jbnv.no

Dato: **30 JAN 2009**
Saksref.: 08/05929 SBE 008
Deres ref.:
Vedlegg:

Besøksadresse:
Stortorvet 7, Oslo

Postadresse:
Postboks 4350
NO-2308 Hamar

Telefon:
05 28 0

Telefaks:
22 45 56 09

Sentralbord
Jernbaneverket:
05260

Reg. nr.
NO 982 954 924 MVA

Bank giro:
7684.06.01993

www.jernbaneverket.no

Høringsuttalelse fra Jernbaneverket til Samferdselsdepartementet vedrørende utkast til forskrift om krav til kompetanse hos konsesjonær etter Energiloven

Det vises til brev fra Samferdselsdepartementet datert 5.12.2008 vedrørende høringsuttalelse om utkast til forskrift om krav til kompetanse hos konsesjonær etter Energiloven.

NVE har i sitt forslag til forskrift, datert 18.9.2008, redegjort for bakgrunnen for forslaget til ny forskrift og samtidig gitt sin tolkning av annen relevant lovgivning og regelverk. I Ot.prp. nr. 61 (2005-2006) ga Departementet en redegjørelse for problemstillingen knyttet til hvilken kompetanse konsesjonær selv må ha innen eget selskap og hva som kunne kjøpes av eksterne entreprenører og andre selskap. Redegjørelsen er en fortolkning av begrepet "bygge og drive" og Departementet bekrefter at det etter endringer i lovgivningen i 2001 fortsatt er slik at konsesjonæren skal ha egne ansatte med all nødvendig kompetanse til å forvalte virksomhetens plikter etter lov, forskrift, konsesjoner og avtaler og at det ikke er tilstrekkelig at konsesjonæren ivaretar et rent formelt og økonomisk ansvar. Imidlertid er ikke denne hovedregelen til hinder for at avgrensede oppgaver kan settes ut til andre selskaper innenfor de rammer som til en hver tid gjelder.

I begrunnelsen for høringsforlaget er NVE blant annet bekymret for:

- utviklingen i at enkelte konsesjonærer ønsker å sette bort deler av drifts- og byggeoppgaver til eksterne tjenesteytere
- at konsesjonærer ved bortsetting av oppgaveutførelse blir avhengige av at det finnes tjenesteytere som kan dekke tjenesten på tilstrekkelig vis
- at konsesjonæren ikke vil kunne ha tilstrekkelig sikker energiforsyning og tilstrekkelig leveringskvalitet ved utstrakt utsetting av oppdrag
- NVE konkluderer blant annet med at utsetting av oppdrag ikke bør gjøres i større omfang.

NVE legger i forskriftens § 4 opp til en svært sterk grad av detaljspesifisering av ulike typer egenkompetanse som konsesjonæren må inneha. Implisitt angir også høringsforlaget at konsesjonæren må ha et gitt omfang/antall egne ansatte til å kunne gjennomføre de altoverveiende oppgaver konsesjonæren har ansvaret for. Dette vil gjelde innen nettforvaltning, driftskontroll, feilretting, tilstandskontroll, feilanalyse, beredskapstjenester, planlegging og prosjektering samt krav om et solid internt fagmiljø for å kunne besvare spørsmål om tekniske forhold.

Jernbaneverket er i dag konsesjonær etter Energiloven § 2.1 (anleggskonsesjon). For konsesjonærer med anleggskonsesjon uten inntektsramme, vil forskriftens § 3 bli gjort gjeldende og gi noe begrenset virkning. Imidlertid er det usikkert om jernbaneverkets høyspenningsnett i fremtiden vil bli pålagt inntektsramme. I så tilfelle vil forskriftens § 4 bli gjeldende og dermed medføre en mye sterkere regulering av virksomheten. Etter råd fra NVE bør Jernbaneverket, i forbindelse med høringsuttalelsen, legge til grunn at forskriftens § 4 på sikt vil kunne bli gjort gjeldende. Konsekvensen av dette vil kunne bli en meget sterk direkteregulering av virksomhetens organisering og redusere handlingsrommet vesentlig. En sterk begrensning av muligheten til å sette ut arbeid, spesielt innen prosjektledelse, prosjektering og bygging, vil kunne medføre at Jernbaneverket ikke blir i stand til å gjennomføre de større prosjektene som eier ønsker gjennomført.

Jernbaneverket har forståelse for at Staten har behov for en sterk styring og kontroll av sårbar infrastruktur, men mener at dette ivaretas tilstrekkelig gjennom de lover og forskrifter som allerede er etablert innen bransjen. Blant annet har forskrift om beredskap i kraftforsyningen (fbk) spesifikke bestemmelser om personell som skal dekke opp drift ved ekstraordinære situasjoner. For å sikre at tilstrekkelig kompetanse og gjennomføring av pålagte oppgaver gjennomføres i samsvar med intensjonene i Energiloven, er praksis i dag at ulike konsesjonærer i stor grad samarbeider innen temaet leveringskvalitet. Dette skjer ikke sjelden i en kombinasjon av interne ressurser og innleide tjenesteytere.

Alle tjenester kan avtales med ønsket kvalitet, varighet og om nødvendig responstider. Det viktige må, etter Jernbaneverkets mening, være om oppgavene pålagt konsesjonæren utføres med en tilfredsstillende kvalitet, uavhengig av om tjenester besørges i egen virksomhet eller kjøpes av eksterne tjenesteytere. Jernbaneverket har mange gode eksempler på at eksternt utførte tjenester utføres på en utmerket måte for alle parter, og hvor Energilovens krav oppfylles til fulle. Jernbaneverket har ikke erfaringer som tilsier at det skulle være behovet for så sterke reguleringer som denne forskriften legger opp til. Jernbaneverket mener at dersom man er bekymret over kompetansen til eksterne tjenesteytere som benyttes, bør det være tilstrekkelig at utføreren dokumenterer nødvendig kompetanse for aktuell oppgave. Dette kan for eksempel gjøres ved krav til godkjenning/sertifisering av personell som utfører arbeid på konsesjonærs anlegg.

Etter Jernbaneverkets mening er det sentrale spørsmålet om konsesjonæren har tilstrekkelig kompetanse til å sørge for at lovpålagte og forskriftsmessige forhold ivaretas. Herunder må konsesjonær minimum ha bestillerkompetanse, med mindre virksomheten vurderer det hensiktsmessig å ha egenkompetanse for oppgaveutførelser.

Konklusjon

Jernbaneverket presiserer at det er konsesjonærens ansvar å sørge for at virksomheten innehar tilstrekkelig bestiller- og fagkompetanse i egen organisasjon for å kunne håndtere de løpende innleide tjenesteytere som konsesjonæren til en hver tid anser hensiktsmessig og effektivt. Jernbaneverkets mener videre at konsesjonæren i hovedsak selv må kunne avgjøre graden av utsetting av oppgaver.

Etter Jernbaneverkets oppfatning vil forskriftens § 4 innskrenke den enkelte virksomhet i så stor grad, at denne ikke vil ha tilstrekkelig handlingsrom til å kunne gjennomføre sine konsesjonspålagte oppgaver i henhold til intensjonene i Energiloven.

Jernbaneverkets kan ikke se at konsekvenser av høringsforslaget er gjennomarbeidet eller utredet tilstrekkelig selv om det er åpenbart at høringsforslaget vil kunne gripe tungt inn i driften av Jernbaneverkets høyspenningsanlegg.

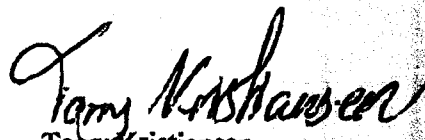
NVE har, etter Jernbaneverkets mening, ikke gitt fyllestgjørende begrunnelser eller eksempler som underbygger behovet for den foreslåtte forskriften. Det er svært viktig for konsesjonærene at de økonomiske og administrative konsekvenser tydeliggjøres for de som blir berørt, før en eventuell anbefaling kan gis.

Jernbaneverket anbefaler at forslag til ny forskrift ikke blir innført før en grundigere analyse på bredt grunnlag er foretatt.

Med hilsen

Stein O. Nes
Assisterende jernbanedirektør
Jernbaneverket

Torøy Kristiansen
Trafikkdirigør
Jernbaneverket